

Or het

Raadsvergadering : 1 juni 2026

Voorstelnummer : Z-26-171018/D/26/409708

Onderwerp :

Ontwerpbegroting 2027, de conceptbegrotingswijziging 2026 en de kadernota 2027 van de Omgevingsdienst Groningen

Stadskanaal, 15 mei 2026

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de kadernota 2027, de ontwerpbegroting 2027 en de conceptbegrotingswijziging 2026 van de Omgevingsdienst Groningen;
2. Geen zienswijze uit te brengen op de ontwerpbegroting 2027 en de conceptbegrotingswijziging 2026 van de Omgevingsdienst Groningen;
3. De Omgevingsdienst Groningen te informeren over het besluit.

Aan de raad

Inleiding

De Omgevingsdienst Groningen (ODG) heeft op 27 maart 2026 de ontwerpbegroting 2027 en de conceptbegrotingswijziging 2026 toegezonden aan de deelnemers. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgen de gemeenteraden de gelegenheid om binnen twaalf weken een zienswijze in te dienen. De termijn hiervoor loopt tot 19 juni 2026.

De gemeente Stadskanaal neemt deel aan de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen (ODG). De ODG voert namens de gemeente de wettelijke taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor milieutaken, alsmede advisering op dit terrein. Deze taken vloeien voort uit onder meer de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking is getreden en waarbij de uitvoering van milieutaken regionaal is belegd bij omgevingsdiensten.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stelt het Algemeen Bestuur van de ODG jaarlijks een begroting vast. Voordat dit gebeurt, worden de ontwerpbegroting en eventuele begrotingswijzigingen aan de deelnemers aangeboden, zodat de gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld om hierover een zienswijze in te dienen. De gemeenteraad vervult hiermee zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van verbonden partijen.

In dit kader heeft het Dagelijks Bestuur van de ODG op 27 maart 2026 de ontwerpbegroting 2027 en de conceptbegrotingswijziging 2026 toegezonden. De begrotingswijziging 2026 ziet op aanpassingen die zich na vaststelling van de begroting 2026 hebben voorgedaan en waarvan verwerking noodzakelijk is, onder andere als gevolg van gewijzigde jaaropdrachten, loon- en prijsontwikkelingen en provinciale beleidskeuzes. De ontwerpbegroting 2027 bouwt voort op deze gewijzigde begroting en bevat de financiële vertaling van autonome ontwikkelingen en eerder bestuurlijk gemaakte afspraken.

De behandeling van deze stukken vindt plaats tegen de achtergrond van bredere beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen. Zo vraagt de uitvoering van de Omgevingswet om verdere professionalisering van de uitvoeringsorganisaties, terwijl tegelijkertijd sprake is van een structureel krappe arbeidsmarkt voor VTH-specialisten. Daarnaast is er toenemende maatschappelijke en bestuurlijke aandacht voor thema's zoals milieukwaliteit, zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), waterkwaliteit en industriële veiligheid, wat leidt tot hogere eisen aan toezicht en handhaving.

Voor de gemeente Stadskanaal is het van belang om deze ontwikkelingen zorgvuldig te wegen, mede in het licht van de financiële positie van de gemeente en de eerder uitgesproken wens om grip te houden op de kosten van verbonden partijen. Tegelijkertijd geldt dat de uitvoering van VTH-taken een wettelijke verplichting is en dat een robuuste regionale uitvoeringsorganisatie bijdraagt aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving voor inwoners en bedrijven.

Beoogd direct en langjarig effect

Het directe effect van dit besluit is dat de gemeenteraad van Stadskanaal een standpunt inneemt over de ontwerpbegroting 2027 en de conceptbegrotingswijziging 2026 van de Omgevingsdienst Groningen. Door het al dan niet indienen van een zienswijze wordt invulling gegeven aan de wettelijke rol van de gemeente als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling.

Het langjarige effect van dit besluit is dat de gemeente Stadskanaal blijft bijdragen aan een stabiele en robuuste regionale uitvoeringsorganisatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu. Door in te stemmen met de ontwerpbegroting 2027 kan de ODG haar taken duurzaam blijven uitvoeren in een context van toenemende maatschappelijke en wettelijke opgaven, zoals de verdere implementatie van de Omgevingswet, strengere milieunormen en een groeiende aandacht voor veiligheid en gezondheid.

Argumenten

1. Eerdere inhoudelijke en financiële kanttekeningen zijn ambtelijk en bestuurlijk (via AB/DB ODG) besproken

Naar aanleiding van de ontwerpbegroting 2027 heeft de gemeente Stadskanaal – samen met andere deelnemers – in een vroeg stadium kritische ambtelijke vragen en aandachtspunten ingebracht. Deze hadden met name betrekking op:

- de onderbouwing van de stijging van de deelnemersbijdrage;
- de toename van personeelskosten in het primaire proces en de overhead;
- de stijgende kosten voor dienstverlening door de Provincie Groningen;
- het vooruitlopen van de begroting op nog te nemen bestuurlijke besluiten (onder andere rond motie 61, Noordelijke Maat en toekomstige ontwikkelingen).

Deze punten zijn inhoudelijk besproken met de Omgevingsdienst Groningen (ODG) en toegelicht in het Dagelijks Bestuur. De ODG heeft naar aanleiding hiervan aanpassingen en verduidelijkingen aangebracht in de begroting, onder meer door:

- explicietere toelichting op de kostenontwikkeling van de dienstverlening door de provincie;
- nadere uitleg over motie 61 en de verhouding tot andere ontwikkelingen;
- verduidelijking dat een aantal benoemde ontwikkelingen nog ter besluitvorming aan het bestuur wordt voorgelegd en niet automatisch leidt tot extra kosten voor deelnemers;
- toelichting op de stijging van personeelslasten, waarbij is aangegeven dat deze met name het gevolg is van loon- en prijsstijgingen.

2. De ontwerpbegroting 2027 bevat geen onomkeerbare beleidskeuzes voor Stadskanaal

De ontwerpbegroting 2027 is grotendeels gebaseerd op:

- de gewijzigde begroting en jaaropdracht 2026;
- autonome ontwikkelingen (loon- en prijsstijgingen);
- eerder genomen bestuurlijke besluiten.

Belangrijk is dat beleidsmatige keuzes met mogelijk aanvullende financiële gevolgen (zoals ZZS, Kaderrichtlijn Water, ondermijning en verdere taakuitbreidingen) nog niet definitief zijn verwerkt en op een later moment afzonderlijk aan het bestuur worden voorgelegd. Hiermee blijft er ruimte voor latere bestuurlijke afweging en beïnvloeding, zonder dat nu sprake is van onomkeerbare besluitvorming.

3. Het beoogde doel is reeds bereikt

Het instrument zienswijze is bedoeld om substantiële bestuurlijke bezwaren te adresseren of om wijzigingen af te dwingen die anders niet tot stand komen. In dit geval:

- zijn de belangrijkste zorgen van Stadskanaal reeds ingebracht;
- heeft dit geleid tot aanvullende toelichting en verduidelijking in de begroting;
- is bestuurlijk erkend dat verdere uitwerking van meerdere thema's pas medio 2026 plaatsvindt.

4. Bestuurlijke lijn: focus op stabiliteit, basis op orde en voorspelbaarheid

Tijdens de bestuurlijke heidag en in eerdere overleggen is door het bestuur van de ODG nadrukkelijk ingezet op:

- het op orde brengen van de basis;
- rust en stabiliteit in de organisatie;
- meerjarig programmeren en betere voorspelbaarheid voor deelnemers.

Door nu geen zienswijze in te dienen, wordt aangesloten bij deze bestuurlijke koers, terwijl de gemeente c.q. deelnemers, haar rol behoudt bij:

- toekomstige begrotingswijzigingen;
- de evaluatie van het financieringsmodel;
- de verdere uitwerking van beleidsontwikkelingen in 2026.

Aanpak/uitvoering/voortgang

Na besluitvorming, het Algemeen Bestuur van de ODG te informeren over uw besluit.

Communicatie

Conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen heeft u twaalf weken om uw zienswijze over de ontwerpbegroting of conceptbegrotingswijziging kenbaar te maken.

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

Kosten, baten, dekking en subsidies

Conceptbegrotingswijziging 2026

De extra kosten ten aanzien Energietoezicht en Implementatie nieuw zaakstelsel zijn al eerder financieel verwerkt in de P&C cyclus. Deze wijken niet af van wat begroot/verwacht is.

Ontwerpbegroting 2027

Eventuele financiële effecten van nog te maken beleidskeuzes worden via een wijziging in de Begroting 2027 verwerkt.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR

Niet van toepassing.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief

Ontwerpbegroting 2027

Conceptbegrotingswijziging 2026

Kadernota 2027

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

JP/

de heer K. Sloots
burgemeester

De raad van de gemeente Stadskanaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 mei 2026, nr. Z-26-171018/D/26/409708;

besluit:

1. Kennis te nemen van de kadernota 2027, de ontwerpbegroting 2027 en de conceptbegrotingswijziging 2026 van de Omgevingsdienst Groningen;
2. Geen zienswijze uit te brengen op de ontwerpbegroting 2027 en de conceptbegrotingswijziging 2026 van de Omgevingsdienst Groningen;
3. De Omgevingsdienst Groningen te informeren over het besluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 1 juni 2026.

De raad

mevrouw W.J. Onrust
raadsgriffier